

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

Nyitási díj egy sor közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre . 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG.

Beliczey-ut 15. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

A kiállítás eredményei.

Az ország fővárosában az iment zárultak be annak a tündérvárosnak a kapui, melynek egy félszázadon át csodájára járt az ország, s a melybe elzarándokoltak a távol Európának civilizált nagy nemzetei is csodálni egy régi, de kis nemzet bámulatos energiáját, termelő képességét és a haladás iránt való rendkívüli képességeit.

Mi szomorúan állunk meg a bezárt kapuk előtt.

Szomorít bennünket, hogy elmúltak a dicsőséges szép napok. Szomorít bennünket, hogy ez a tündérváros nem sokára oda lesz dobva a bontó csákányok vashegyének, hogy az a sok szépség, melyet egy nemzet mint egy téli kaptárba összehordott, szétszűllik, szertemálik, s nem láthatjuk magunk előtt hosszú hosszú ideig azt a tárlatot, mely bennünket lelkesített, önértelünket megdagasztotta, bizalmunkat a nemzet jövőjében erősre, rendíthetlenné tette.

Valóban kár, örök kár, hogy minden elmúlik a földön

De amikor megadjuk magunkat a változhatatlannak, — fölébred bennünk a praktikus gazda, s mérlegelni, számítani kezdjük az eredményeket. Mit eredményezett a megfeszített munka, meennyit ér az aratás eredménye?

És itt szigorúan mérlegelünk, mert a maunk birái vagyunk.

Nem ragadtatjuk el magunkat a lelkesedések még most is érzet mámorától, hanem sorra vesszük az eredményeket komolyan, igazságosan.

A legfőbb és legfőbbet érő eredménynek azt tartjuk, hogy a külföld fölfedezett bennünket.

Évszázadok mulasztásai és az utolsó évtizedek rosszakaratú kommentátorai a külföldön olyanok tüntették fel a magyar nemzetet, mely a kultura alacsony fokán, erőszakkal és jogtalan prepotenciával nyomja el a nálánál sokkal nagyobb számban levő nemzetiségeket.

Jól emlékezhetünk még a közel multra is, amelyben a külföld kóbor irkászai rólunk olyan híreket terjesztettek, hogy itt még most is a régi „betyár“-világ uralkodik, s akadtak előkező komoly emberek, akik állig fölfegyverkezve, mint valami szudáni expedícióra jöttek el hozzánk Budapestre, hogy a magyar „pusztán“ kalandokra vadászának s megismerkedhessenek Rózsa Sándorral, a gavallér betyárral.

Akadott egy angol, 10 évvel ezelőtt, aki szörnyű haragra lobbant, mikor Budapestre érve itt európai várost, európai viszonyokat és erkölcsöket talált s nem akartak neki egy „jó gász“-t meg egy „kanász“-t mutatni. Egy heti sikertelen kutatás után az angol azzal utazott el Budapestről:

— „Eh, ilyen találok én Párisban is! Azért nem kell 48 órát utazni!

Ilyen vélemények voltak rólunk ez ideig a külföldön. És a kiállítás, mely ide vonzott hozzánk kétszáz ezer idegent, akik között a külföld legkiválóbb nemzetieinek írói, politikusi szereplő férfiai voltak, akik fölismerék erőnket és hivatásunkat a kulturában, akik nem szüntek meg a dicséretben, a magasztalásban, — mindezeket az exotikus rágalmakat összetörte; a külföldet alkotóképességünkről, politikai érettségünkről fölvilágosította.

A világnak ezer meg ezer lapjában egy év lefolyása alatt 27.000 cikk és közlemény jelent

meg Magyarországról, amennyit nem irtak rólunk az elmúlt ezer év alatt összesen. Hogy mi volt e cikkekben, azt olvashattuk napról-napra, mert hisz a magyar sajtó is reprodukálta őket. Feltétlenül elismerés, gyakran magasztalás s igen gyakran bocsánatkérés azért, hogy ezt a nemzetet annyi ideig félreismerték.

Ismételjük, ez az ezredéves ünnep és a kiállítás legnagyobb eredménye.

A má-odik főeredmény a közgazdasági.

A kiállítás a nemzet erejének olyan teljességét tárta az ország elé, s hogy egy csep jóakarattal minden igaz magyar ember minden szükségletét beszerezheti hazai forrásból. Nem kell bevégni, míg a külföldi utazók a helyünkbe jönnek s nyakunkba sózzák a külföldi selejtes termények maradékát, — látszólag olcsóbban mint a hazai, de a valóságban sokkalta drágábban. Az ilyen külföldi gyártmányokat csakis az olcsóság jellemzi, sem csin, sem jó izlés, sem tartósság dolgában nem közelíti meg a hazai iparos által termelt munkát, melynek már azért is jobbnak kell lennie, mert képtelen versennyel kell szemben állania.

A kiállításon láthattuk, hogy nem kell külföldre szorulnunk sem ruházati cikkeknek, sem házi szükségleteinknek, sem a gazdasági gépek behozataláért, — van itt bőven minden, csak a magyar emberben legyen meg annyi hazafiság, hogy megkérdezze a boltostul, honnan szerzi áruját? A bécsi rongyot, a ragasztott cipőt, c. üveget, porcellánt ne vegyük meg, van ebből kitűnő magyar gyártmány is, hála Istennek.

És végül az eredmények során kiemelkedik az erkölcsi diadaléret, melyet az ország összes lakossága merített a kiállítás látogatásából.

TÁRCSA.

A pletyka.

Ott álltak egymás mellett az oltár előtt, mint vőfély és nyoszolyó leány egy ismerősük esküvőjén, — s mikor az ifjú pár letérdelt az oltár elé, hogy elmondja a holtomiglant, — a vőfély dévajkódva sugja oda a koszorú leánynak: „Kedves Mariska! Nem térdelnék mi is oda melléjük? — A lakadalom után elváltak, mindenik ment új ideálok, új ábrándok után s a volt koszorús leány és anyja azt híresztelik a volt vőfélyről, hogy az hűtlen, csapodár, hogy a házasságra szavát adta a leánynak, s hogy az adott szót megszegte. Mi ez? Pletyka!

Egy vidám asszony társaság van együtt egy helyen. Folyik a szó, miut november közepén az eső! A társaságban jelen nem lévő N.-néről szól az ének! Mióta özvegy lett: toilette-jeit Pestről rendeli! No, mert helyben nem tudnak mű vállakat és csipőket készíteni! S mily vig amióta szabadult a házasság igájából! No, csak azért nevet oly gyakran, hogy mű fogait villogtathassa! Mi ez? Szintén pletyka!

Ismerek egy öreg professzort, — engem is oktatót egykoron; most is él félrevonultan valahol: Ez úrnak érdekes felfogása van két dolgról, nevezetesen a fiatal emberről és a tanítványi háláról! A fiatal ember szerinte, — ha még oly művelt, tanult, okos és jellemes is, — értéktelen kavics, melyet félrerug a tapasztalatokban megöszült ember útjából; miért? Mert „fiatal“! S az öreg ember, ha még oly higvelejt is:

az tiszteletet érdemel; miért? Csak azért; mert „öreg“! A tanítványi hála pedig szerinte: azon mélyen, a szívben gyökerező virága az önmagát öntudatosan fejlesztő kedélynek, mely a tanítványok szívében gyökerezvén, annak virágai az emlékezet nedvei által táplálva a volt oktatók számára illatoznak. Persze — a mai gescheft világban, — hol a tanítványi hála ismeretlen fogalom ily értelemben, — azt mondjuk, hogy a tanítvány fizet tandíjat, a professor hűz fizetést; — az egyik fizet, hogy tanulhasson, a másik fizet, hogy fizetést kapjon! „D o, u t d o s!“ Egyszerű üzlet.

Az öreg ur gyengülő judiciumának eme termékeire szintén azt mondják: „Lárifári!“ „Pletyka beszéd!“

Valaki a szarvasi társaskörre azt mondta, — hogy mily messzevágó jelentőségű lesz, s mily korszak alkotó a szarvasi társadalomban annak megalakulása! Összehozza a különféle társadalmi rétegeket! Teret nyit tehetségek megnyilatkozására! Helyes (?) szervezete rendre és összműködésre szoktatja majd a széthúzó egyeseket! Pletyka beszéd! Van társaskör? Nincs! S mivel nincs, nem is teljesít semmi funkciót! Zsenge korában azonban már elég ereje volt arra, hogy [nem összetartas, de] szótrobantsa a szarvasi társadalmat!

Valaki azt mondta a Szarvasi Lapok szerkesztőjéről, hogy az úgy nyilatkozott a Szarvason megalakult szabadelvű körrel, miszerint annak itt semmi jövője nincs; mert a vezető férfiak a választások után a közügyekkel, s a párttal mit sem törődnek. — Ez is pletyka!*

* A pletykának ezt a legveszedelmesebb fajtáját a tények nyálak kultiválják, ezek kártékonyak, mert rosszakaratból pletykálnak a maguk előnyére, s tudatosan másoknak kárt hajtanak okozni. Szerk.

De ha már ennyit pletykáztunk a pletykáról, lássuk mi az a pletyka tulajdonképpen?

En bloc nézve, azt tapasztaljuk első sorban, — hogy az társadalmi jelenség, — hogy azt a társaságban forgó ember cultiválja; hogy ebből kifolyólag sem a Robinsonok, sem a világtól teljesen elszigetelt Ubrik Borbálák nem pletykázhatnak; mert nincs kitől kapják a pikáns, friss híreket, s nincs, kinek továbbítani azokat! — A pletyka tehát társadalmi jelenség, még pedig általánosan elterjedt társadalmi jelenség. Ahol — társaság van, ott pletykának kell lennie. Nagyon téves volna azonban azt mondani, hogy a pletyka csak a nőkben talál kedvelőkre! Oh nem! Amint vannak nők, kik a pletykát utálják, akképpen ujjal tudnánk oly férfiakra mutatni, kik pletyka nélkül éni sem tudnának, s kik eszközül használják fel a pletykát kicsinyes céljaikhoz. Pletykázik tehát nő és férfi egyaránt!

Egy udvari bálban egy a magas uri körökből, — a felső tizezerből kiválogatott férfi és női társaság tart szemlét a jelenlevők felett félrevonulva, — fűszerezve beszélgetésüket a jelenlevőkre tett megjegyzéseikkel. Egy bankárt, — kinek mellén ott diszeleg a nemrég kapott érdemkereszt — arra vet balsorsa, hol a társaság tanyázott, s legott egy hölgy a társaságból kérdi, hogy ugyan mit tett ezen ur az érdemrendért? Egy valaki odaszól: „Lépéseket!“

Ez már szintén pletyka! Ily értelemben véve a pletykát, látjuk, hogy az még a magas körökben is talál magának helyet; itt azonban annak más íze van — mint filisterek társaságában. Ez utóbbi azon hely, hol a pletyka, mint társadalmi jelenség, társadalmi kövő s é s é fajul. E társaságban a pletyka elmaradhat-

So volna, ha gratulálnál tetteidnek a millennium alatt
melyet felleltem, és így gratulál az arany parcellákkal és egyúttal
megpudálhatod, hogy a háziasszonyi reménykedésből jellemezz
minket is, amennyiben a háziasszonyi Reménykedés és jellemezz
visszatérül, és már egyszer voltam az öregnek. 300 remény
lejj és a napokban a háziasszonyi háziasszonyi Reménykedés, így,
hogy vagy? merre? ...

Öt-hatmillió magyar ember látta kulturál
érettségünket; ezek közt volt félmillió a föld
énpéből, a nemzetiségi vidékekről. Amazokban
a magyar nemzet erejének tudatát, ezekben a
magyar állameszméhez való ragaszkodás érzetét
ébresztette és erősítette a kiállítás.

Az ifjúságot büszkévé tette magyarságára,
az öregeket nyugodttá tette az ország sorsa iránt.
Az iparost bizalommal töltötte el, a kereskedő-
nek új forrásokat mutatott, a vállalkozónak fel-
tárta a nemzet kiaknázatlan kincseinek egész
tárházát. A tudósnak táplálékot, a művészeknek
ihletet adott az alkotásokra.

Az egész nemzetet pedig történelmi nagy
multjának és virágzó jövődjének képével iz-
mosította, erősítette.

Ezek a tárlat eredményei!

Nem zengünk gyászdalt, csak elégiát, mikor
a tornyok büszke városa omladozik; ha elpusz-
tul is valóságban, lelki szemünk előtt ott fog
lebegni hosszú időnkön át mint ígéret, mint biz-
tatás, mint fogadás, hogy a magyar nemzet
ezen a szent földön mindenkor megfogja őrizni
államalkotó pozícióját, s nem fog megrendülni
ereje a küzdelemben sohasem!

Gelléri Miksa.

Főhívás

Magyarország összes tanügyi férfiaihoz és a
tanügyi iránt érdeklődő polgáraihoz!

Az „Eötvös-alap“ országos tanító-egyesü-
let, melynek a II. egyetemes tanügyi kongresz-
szus kötelességévé tette a „Tanítók Háza“ lé-
tesítését, azzal a kérelemmel fordul Magyar-
ország összes tanító-ságához, (tanáraihoz, tani-
tóihoz és tanítónőihez), valamint általában a
jótékony vagyonosabb osztályaihoz, hogy kész-
pénz-vásárlásai alkalmával attól az üzletem-
bertől, akitől vásárol, kérje, sőt követelje a
„Visszatérítési Pénztár“ szelvényeit és azokat
küldje be a létesítendő „Tanítók Háza“ javára
az egyesület pénztárosához: Roller Mátyás
úrhoz (Budapest, VI. ker. Nagymező-utca 1.
szám.) Ezek a szelvények tudvalevőleg azt az
u. n. kassza-kontót képviselik, a mit készpénz-
vásárlásoknál, minden áremelés nélkül, minden
üzletember a saját jól felfogott érdekében, szí-
vesen megad.

Erről a külföldön már általánosan ismert
intézményről a kereskedelmi minister megbí-
zásából Vörös államtitkár 1896 június 7-én

kelt leiratában így nyilatkozik: „Kereskedelmi
és általános közgazdasági szempontból a fel-
vetett eszmét, hogy a készpénzfizetési enged-
mények, melyek magukban véve könnyen el-
kallódó csekély összeget tesznek ki, a megje-
lölt módzatok mellett tókésíttessenek, helyes-
nek tartom, mert a szóban levő eljárás meg-
valósítása nemcsak a tőkegyűjtést segitene
elő, hanem ösztönzést adna arra, hogy a kész-
pénzen való vásárlás előmozdittassék, mi úgy
a kereskedelemre, mint a fagyasztó közönségre
nézve csakis előnyös következményekkel járhat.

Ezt az intézményt óhajtja az „Eötvös-alap“
országos bizottsága a „Tanítók Háza“ javára
főhasználni s azért kéri úgy a kartársakat,
valamint kér általában mindenkit, hogy ne ki-
méljék azt a fáradságot, mely ezen szelvények
gyűjtésével jár. Nem készpénz-áldozatot kérünk
mi, hanem csak egy kis fáradságot, a minek
száz meg száz árva hálája lesz bőséges ju-
talma!

Az „Eötvös-alap“ országos bizottsága az
Általános Visszatérítési Pénztár Részvénytár-
saság alapszabályaihoz meggyőződött arról,
hogy a szelvény-betétekért árpapénzek elhelye-
zésére alkalmas (pupillárisan) biztos, kamatozó
értékek vásárolhatók s így semmi körülmények
közt sem lehetünk kitéve annak, hogy kartár-
saink és a nagy közönség ily módon megtaka-
ritott, e nélkül ügyis elkallódó, fillérei elvesz-
zenek, mert a Visszatérítési Pénztár kötelezve
van megerősített alapszabályai által arra, hogy
a pupillárisan biztos értékek kezelését állami
ellenőrzés alá helyezze.

Fölkérjük tehát újból is a t. kartársakat,
valamint a „Tanítók Háza“ iránt érdeklődő
jótékony közönséget, hogy készpénz-bevásár-
lásaiknál a Visszatérítési Pénztár szelvényeit
követeljék s e szelvényeket fönnebb említett
pénztárosunkhoz beküldeni sziveskedjenek. Ha
főlszóításunk meghallgatásra talál, évenként
több ezer forintot gyűjthetünk a „Tanítók Há-
zára“, melynek létesítését a II. egyetemes tan-
ügyi kongresszus összehívása is fontosnak és ki-
vánatosnak mondta.

Budapest, 1896 november elején.

Lakits Vendel,

titkár.

Péterfy Sándor

elnök.

lan utitársai: a kávé esése, és a kötés mütéte alatt
levő harisnya. Ezek mellett két azután utra a pletyka is.

Míg a magasabb körökben, s egyáltalán a művel-
tebb, finomabb társaságban mozgósított pletyka rövid-
ben, velősebben s egyszersmind finomabban végez
áldozatával, — egy borotva metszéssel amputálja annak
legfőbb részét, — addig a filiszterek pletykái elővesz-
nek valakit, s annak minden dögét „letárgyalják“,
durva módon nyulnak bele az áldozat családjá, erkölcsi,
hivatali életébe, szívbéli ügyeibe, ott dűlnak, egy por-
ezikáját sem hagyva épen, és sértetlenül; — életlen
budli bieskával feszegetik szét az áldozat rostjait gyö-
nyörkődve annak vonaglásában. A művelt társaságok
pletykái parfume-ot; — a filisztereké harisnya szagot
árasztanak!

Érdekes ismertetőjele a pletykának az, hogy nem
lehet keletkezési okait, helyét, kolportálót kitudni.
„Száll a madár ágról-ágra, száll az ének szájról-szájra!“
Jelszava: „azt mondják!“ „Hallottam!“ Hogy pedig
annak gazdája nincs, annak oka a „diszkreció“, a
pletyka speciális „diszkreciója“. Aki pletykázik, annak
elsőmondása: „köztünk maradjon!“ „Ne adjátok tovább!“
S ez nem annyit jelent, hogy a hallottakat senkinek
sem szabad elmondani, — éppen ellenkezőleg, — min-
denkinek el kell újságotni, a kiket érdekel, még annak
is jusson a fülebe, akiről szóln az ének, csak azt ne
tudja meg, hogy ki költötte, terjesztette! Ez a pletyka
diszkreciója.

Jellemző vonása a pletykának az, hogy kis dolog-
ból nagyot csinál, — sok kézen megy keresztül, s
mindenki told hozzá valamit, minden helyen ragad

hozza valami. Mint mikor az Alpesek hólepte hegyein
egy lecsapó sas megmozdítja a hegyesúcscon a havat, s
fent csak pár helyből álló hó óriási görgeteggé növekedve
száguld le a hegyoldalon, törve, zúzva mindent, —
úgy a pletyka is növekszik s haladásában gyarapodva
rombol, zúz, tör!

Egy társaságban épen asztalnál ülnek, az egyik
úr baloldali szomszédnőjének oda sűgja, hogy nem jó
lesz a közeli erdőn keresztül menni, mert abban esetleg
csirkefogó kóborolhat, s kellemetlenséget okozhat a
találkozás. Ugyanazon ur egy negyedóra múlva, mikor
már a hír az asztalkörül megtette útját, — a jobboldali
szomszédnőjétől szörnyűkődve értesül arról, hogy a
közeli erdőben negyven tagból álló haramiabanda tanyá-
zik és tartja rettegésben a vidéket.

De mi teszi a pletykát közkedvelté? Mi okozza
azt, hogy azzal a társaság apra nagyja, — örege, fia-
talja oly előszeretettel foglalkozik? E kérdésre legálta-
lánosabb felelettel, — a tanítványi háláról és a fiatal
korról oly „csodabogár“ véleményt tápláló egykori
tanárom szavaival felelhetek: „Ez az emberi termé-
szetben rejlik „valami“! De mi ez a „valami“? — Mi
a fűszere a társadalmi életnek? Mi az, ami megpihenteti
az embert fárasztó szellemi és testi munkája után? Mi
az, ami szellemi csemegéjét képezi a szentháromság
tanának vitatásába belefáradt theologusnak, a penésztni
stúdiumban megkopaszodott professornak, a perpatvarban
felöltött s megöszült jogásznak? Ez az é l e z, — mely-
ről Mikszáth azt mondja, hogy annak bunkója van,
mely hátba üt az embert: itt nevesse! !

Ujdonságok.

— **Hangverseny.** Volt már alkalmunk közölni,
hogy a helybeli polg. leányiskola jótékonycélú hang-
versenyét f. hó 28-án fogja megtartani. — A meghívók
tényleg készülnek már, de mi olvasóközönségünknek
óhajtunk szolgálatot tenni, midőn előre is tájékozunk
a hangverseny ügyesen összeállított programjáról.
Tesszük pedig ezt azon érdeklődés kielégítése végett,
mely már most mutatkozik iránta a nagyközönség köré-
ben. E szerint a 6 pontból álló program a következő-
képpen állapított meg: 1. ső pont: Karének; Poldini
„Vadrózsá“ja, előadják a polg. isk. növendékei Lavatka
Ilona k. a. vezetése mellett. 2. ik pont: Hegedű zongora-
kísérettel, Placsó István és Adám Rezső uraktól. 3. ik
pont: Gabányi „Egy baleset“ című dialogja, előadják
Dusovszky M. k. a. és Udvardy Sándor úr. 4. ik pont:
Énekeselő; Gárdonyi „Álomkép“e, énekl: Mihály Melán
k. a. Adám Rezső úr zongorakísérettel. 5. ik pont:
„Gui vive“ — zongorán előadják: Dusovszky és Lavatka
kísaszonnyok. 6. ik pont: Zoeligraht-Flotow „Virágok
bosszúja“, Eszes Ilonka, Benka Ilona és Jolán, Eisen-
städter Márta, Luszig Matild, Dr. Deryné, Szlovák Olga,
Margócsy Emmi, Mihály Emma urhölgyekkel a főala-
kokban. A hangverseny az Árpád szálloda díszes nagy-
termében tartatik meg, s utána rögtönzött tancsmulatság
lesz.

— **A helybeli vadásztársulat** f. hó 12-én tartott
választmányi ülésében két körvadászat tartását határozta
el. Az egyiknek idejét és helyét mára a Kontur féle
kákai pusztára tűzte ki; a másik körvadászat pedig az
V. ik számú területen Décsen f. hó 29-én leend-
Tálalkozás reggel 8 órakor a Konstantinovic György
tanyáján. Van a társulatnak jelenleg 23 tagja. A most
kilépett Bakay Géza helyébe pedig felügyelőül Dely
József számtartó választott meg.

— **Jóváhagyott zárszámadások.** 1895. évi összes
községi zárszámadások a megyei számvevői tisztség
által felülvizsgálva visszaérkeztek. A számadások mind
észrevétel nélkül hagyattak jóvá, ami a pontosságáról és
szorgalmáról ismeretes Demcsák János főpénztárnokunk
érdeme.

— **Eljegyzések.** A mai napon a következő jegye-
sek fognak kihirdettni: Janeeskó János Kasnyik
Zsuzsannával, Sztréhovszky István [Kondoros] Mlinár
Katalinnal, Vajdai József András Judittal.

— **A szarvasi asztalosok** ismeretes fellebbezési
ügyében a törvényhatósági bizottság ekként határozott:
Mintán fellebbezők a képviselőtestületnek 1896. évi
július 29-én kelt határozata ellen fellebbezésüket a
4201/96 sz. a kelt fűszolgabírói határozat f. évi aug.
9-én eszközölt kézbesítése után 1896. évi aug. 27-én,
tehát a képviselőtestületi határozat kelte után 28,
a fűszolgabírói határozat kézbesítése után 17 napra adták
be, — a fellebbezés, mint elkésetten beadott hivatalból
visszautasított s a megfellebbezett határozat érintetlenül
hagyatik.

— **Borfogyasztási adóügy.** Szarvas községének
247/92 számú határozata szerint a szőlőtulajdonosok
birtokában 1895. év végével maradó bormennyiség

Az élcz tehát a pletyka legfőbb alkotórésze! Ennek
a pletykában szintén bunkója van, csak hogy e bunkó
csapása fáj annak, akit megüt, s azok akik ütnek, a meg-
ütött fájdalom kaczagnak. Tehát ez az emberi termé-
szetben rejlik „valami“! Tudjuk az általunk jól ismert
egyének cselekményeit, tetteit comérét esetekben través-
tálni, parodizálni, s ez nekünk jól esik, amazoknak pe-
dig fáj a megtépett tolltaréj!

Élcz nem lehet némi, bármily csekély mértékű
picantéria nélkül; ritkán nélkülöz némi frivolitást és
malitiát, tendentiositást, sőt gúnyt is. — Mintán pedig
a pletyka fő alkotórésze az élcz: ennek tulajdonságait
szintén kénytelen magába szedni; ezek szerint lehet
megkülönböztetni a pletykák számos válfaját; ezt a
megkülönböztetést ismét az ember természetében rejlik
az a bizonyos „valami“ teszi lehetségessé. Ugyanis a
különböző értelmű, műveltségű és vérmérsékletű embe-
rekben több — kevesebb kajánosság, rosszakarat, gúny,
vagy finomság, szép iránti érzék, szellemesség, vagy
erkölcsösség, vallásos kedély, nemes gondolkodásmód
található, — s e szerint: amilyen az ember, olyan
módon élcel, oly módon pletykázik.

A legtöbb picanteriát a szerelmi kalandocsokkák, a
legtöbb frivolitást a házasságtörések, nőszőkötések plety-
kái adják. A tendentiosus pletykák a klikkek által
műveltetnek saját céljaik eszközeiként. A maliciósus
pletykák áldozata rendszeren tisztességes emberek. A
gúnyos pletykák a kapaszkodó stréberek; — declamáló
Thersitések, s a bölcsen beszélni akaró ostobák megér-
demlett büntetései.

megnem adóztoknak tekintendő és a fogyasztási adó bérlője azután az adót beszélni jogosított. Ezen határozatot képviselőtestületünk 188/95 számú határozatával megváltoztatni célozta, azonban ezen határozat Dr. Lengyel Sándor felelőssége folytán a törvényhatósági bizottság által feloldatott és a képviselőt újabb határozat hozatalára utasított. A törvényhatóság feloldó határozatát Dr. Haviár Gyula megfellebbezvé, az ügy jelenleg a mkir. belügyminiszter felülvizsgálata alatt áll. Bár e szerint a képviselőtestületi 188/95 számú ügy, szintén az ezt feloldó 65/96 bgy. számú törvényhatósági bizottsági határozat jogerőre még nem emelkedett, a képviselőt a még nem jogerős törvényhatósági bizottsági határozat alapján 27/96 szám alatt újabb határozatot hozott. Az ekként alakilag hibás határozatot a törvényhatósági bizottság Pecsénye Pál és társai felelőssége meggemmisítette.

Képviselői közgyűlés. Községi képviselő testületünk tegnap folyó hó 14-én közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal: 1. Békésvármegyei köz. igazgatási bizottságának f. évi 1217. számú határozata községi tanyai iskolák felállítására iránt, s ezzel kapcsolatban a szarvasi ág. ev. egyház presbyteriumának kérelme az egyház által fenntartott tanyai iskoláknak évenként és egyenként 300 forinttal való segélyezése. 2. Az 1896. diki évi ebadozó befolyó összeg mily célra való fordítása iránti határozat meghozatala. 3. Alispáni rendelet a községi közdülők kijelölése iránt. 4. Törvényhatósági bizottsági 544-dik számú határozat a községi rendőrség illetményeinek felemelése iránt. 5. A volt Sas vendéglő épületének iparkereskedelmi tanonc, községi ismétlőiskolai célokra való átengedése iránt hozott vármegyei határozat bemutatása. 6. A szarvasi takarékpénztárral — a terményraktárt illetőleg kötött bérszerződés megerősítésére vonatkozó vármegyei határozat. 7. Vármegyei határozat, mellyel a Podanyi Györgynével kötött adásvételi szerződés jóváhagyott. 8. Vármegyei határozat bemutatása, mellyel a millenáris ünnepek alkalmából felmerült kiadások és tett alapítványok jóváhagyatnak. 9. Törvényhatósági bizottsági határozatok bemutatása, az 1897. diki évi községi költség előirányzatok és az 1895. diki évi összes számadások jóváhagyását illetőleg. Egyéb időközben folyó ügyek és előjárói előterjesztések. A közgyűlés lefolyásáról lapunk jövő számában fogunk referálni.

— **Csáky utca.** A Csáky utcán, mely egyike lesz ma holnap városunk legcsinosabb utcáinak, serényen folyik a vasút felé a gyalogjáró kikövezése nagy kényelmére a vasúthoz való közlekedésnek. — Csak az volna telette kívánatos, ha a kikövezést az egész utca mentén folytatnák, mert az őszi és téli hónapokban bizony nagyon keserves ilyen népes utcán a padlókon való járás.

— **Requiescat in pace.** A helybeli társaságnak, melyhez annyi szép remény fűződött, mult vasárnap volt a temetése. Az orvosok, akarom mondani a körintézői konstatálták, hogy nem életképes, hogy meg kell halnia. Tehát meghalt, eltemették s ráirták a fejéjére, hogy: „Requiescat in pace.“

— **Eljegyzés.** Ludwig János, a békés sztr. andrási takarékpénztár másod-könyvelője f. hó 8. án, vasárnap, vezette oltárhoz a b. sztr. andrási intelligentiá

A pletykának tehát társadalmi hivatása van. Aminek pedig hivatása van, az szervezkedik is! Látjuk, hogy szervezkednek manapság a közönséget pumpolni vágyó kereskedők, s csinálnak kartelleket a vásárlók bűrére; látjuk, miképp szervezkednek a díjnokok, az államnak eme páriái, — hogy tömegbe egyesülve vigyék érdekeik zászlója alatt harcra gárdájukat. Ma a szövetség, szervezés korszakát éljük, ne csodálkozzunk tehát, hogy a pletyka is szervezettel bír. És milyen szervezettel!

Vannak „központi pletyka telegraf hivatalok,“ egy esetleg több főnök vezetése alatt, ezen hivatalok érdekes vonása, hogy „ellenőrt“ nem türnek. Jelszavak: „Nem kell ellenőrzés!“ Itt sortírozzák a pletykákat, s gondoskodnak annak mintaszerű továbbításáról. Nálunk például a következő osztályozás áll fenn: I. Nőgyöleti pletykák, II. társasági pletykák. [E rovat megszünt!] III. Kaszinói, IV. nevelői, V. gimnáziumi, VI. tánciskolai, VII. választási pletykák. [Új rovat!] VIII. In infinitum!

Csakis ily tökéletes szervezettel emelkedik a pletyka feladatának s hivatásának magaslatára, s csak így tudhat „hatni!“ De néha nem ártana egy kis ellenőrzés sem; magamról tudom; mert ellenőrzés nélkül én is eltűnök még pletykázni a „pletykáról,“ s alkalom adtán megis teszem, de ezuttal:

„Elég!“

egyik kedves és művelt hölgytagját Keresztény Mariskát, Keresztény Gyula orvos és földbirtokos leányát.

— „**Ritka búza, ritka árpa, ritka rozs.**“ Van e ki e nótát nem ismeri, amióta a mi saját külön „Juliska néni“ ezzel enyhít egyet egyet az ő szíve nagy keserűségén, ha a megszólított tekintetes úr az ő rendes kérdésére „Mikor ad egy krajczárt“ szó nélkül megy el mellette, vagy ha a lelketlen utzagerekek, — inasok és cselédlányok egyaránt — hébe-korba nyugton hagyják ezt a jómagával tehetetlen együgyű nőt. — Nem bánt ez a szerencsétlen teremtés senkit, de hogy őt nagyon sokat bántják, hogy vörig boszantják, arról mindennap meggyőződhet bárki, csak sétáljon az ártezi kút felé. És tagadhatlan, meg fog botránkozni azokon az aljas, trágár kifakadásokon, melyek Juliska néni szótárából kikerülve végig harsonnak az utcákon. — S én mégis rosszszalom azt a felszólalást, mely e lapok hasábjain az előjárásához intézte azt követelte, hogy ezt a szegény áldozatot dugja el valamelyik kórházba vagy nem tudom én hová. — Nem úgy kellene ezen a bajon segíteni, hanem igenis a rendőrség feladatává kellene tenni azt, hogy azok közül a durvalekű inasok és cselédlányok közül, kik maguk is a legtrágárabb módon ordítanak egymásra, s kik gyönyörűségeket találnak az ilyen tehetetlen alak inzultálásában, fogjon el egyet-kettőt, s büntesse meg annak rendje és módja szerint. — Ez kötelessége is az előjárásának, mert az ő hivatása körébe tartozik a közérköcsiség felett is örködni; már pedig a közérköcsiség rovására van az, ha serdülő leány és fiúgyermek ilyen erkölcsbántó, józólást sértő kifejezéseket hallanak napról-napra. — Juliska néni pedig hadd keresse tovább is vízhorzással kenyerét, mert különben amint egyre panasolja „öreg anyám megver.“

Iparhatósági megbízottak választása. Az 1897. évre választandó iparhatósági megbízottak választására határidőül nov. 29-ik napjának 10 óráját tűzte ki a fűszolgabíró. A választás helye a szolgabíró hivatalos helyisége.

— **Névváltoztatás.** Opauszky Sámuel szarvasi illetőségi vasúti fekező nevével belügyminiszteri engedéllyel Óvárira változtatta.

— **Costanza** a czime annak a jeles olasz regénynek, mely a „Könyves Kálmán“ irod. könyvkeres. részvénytársaság legújabb vállalatában, a Magyar Regénytárban megjelent. A díszes kiállítású első füzet elejéhez a kiadó programot is csatolt, melyben ismerteti a vállalat célját és irányát, közölvén egyúttal azoknak a köteteknek a címét is, melyeket eddig a megindított regénysorozat keretébe fűvett. Maga ez a névsor, a melyben helyet foglalnak hazai [Jókai Mór, Tolnai Lajos, Váradi Antal stb.] kiváló íróink és a külföld [Tolsztoj Leó gróf, Carmen Sylva, Gábiela d' Annunzio stb.] jelesei, elég biztosíték arra, hogy a vállalat sikerülni fog; a remek kiállítás, díszes nyomás, a szép kivitelű autotypia útján reprodukált eredeti szövegrajzok pedig bizoyára nagyban hozzájárulnak ezeknek a csinos és szemre is kedves füzeteknek az elterjedéséhez, a melyek már azért is megérdemlik, hogy a művelt magyar közönség a pártfogásába vegye, mert egy-egy ilyen 3 íves [48 oldal] füzet ára 15 kr.

CSARNOK.

A házmasterfü.

(Rajz.)

Irta: Tutsekú Bexheft Lilli.

Kelemen Ákost az egész osztályban senki se szerette. Gazdag földesúr fia volt, régi nemes családból, de gögre, dölyfőre nézve túltett a mesebeli királyfin is. Jó tanuló lévén, rettenetesen boszantotta, hogy az a sehonnai, jött-ment koldúgyerek, a Cséplő Pista, még nála is többet tud.

Egyszer aztán Ákos nem tanulta meg a természet-tani leckét. A gömzöndony szerkezetéről volt szó, és ő nem is konyított hozzá. A tanár azzal szégyenítette meg, hogy Cséplő Pistát hívta fel: hadd magyarázza el a másoknak az ábra után.

Ettől a naptól kezdve Ákos a Pista halálos ellensége lett. Alig várta az alkalmat, hogy megboszulhassa magát.

Közeledett a vizsgák ideje.

Cséplő Pista, az egész osztályban a legügyesebb rajzoló, gyönyörű képet festett. A tanár munkaközben nem egyszer megdicsérte. Végre elkészült, és a kis művész büszkén, boldogan mutogatta a többieknek remekül sikerült munkáját.

Kelemen Ákos egyre azt lesi, hogy egy pillanatig örízetlenül maradjon a kép. Aztán kezébe kapja, és véges-végig leönti fekete tintával.

„Ki a bűnös?“ kérdi szigorú, kemény hangon a tanár, és vizsla, kutató tekintete Kelemen Ákoson akad meg.

„Én rontottam el a képet, tanár úr!“ Büszkén, daczosan lép elő.

Roszaló mozgás fut végig a padosorokon. Szólni persze egyik sem mer.

A gonosztevőt keményen megbüntették. De ő nem törődik vele. Ha csak gyűlölt ellenségén megboszulhatta magát!

Az iskola tágas udvarán találkoznak egymással.

Cséplő Pista keze önkénytelenül öklöre szorul.

„Te gazember!“ sziszegi fogai közt. A másik büszkén lenézőn méri végig.

„A házmaster fia, hogy merészel ilyet mondani nekem?“

„Számoljunk le!“ feleli rá amaz.

A fiúk kíváncsian állják körül a két verokedőt.

Pista karcsú, hajlékony, gyenge gyerek, de figyelmen kívül a jól megtermett ellenfél támadásai előtt.

Vadúl, dühvel esapnak össze, és Kelemen Ákos, a diadalmas győző, felemelt fejvel hagyja el a csata színhelyét.

Évek múltak.

Kelemen Ákos ösei birtokát kezeli, mióta az édes atyja meghalt. Azaz, hogy jól megrakta adósságokkal, és adja a gavallért, mint ahogy a rangjához illik. Miro aztán beleun a zajos, vig életbe, legfőbb ideje, hogy birtokára vonulva vissza, az ősi vagyon utolsó maradványait a végelromlásból megmenthesse még.

Csendes, magányos életet folytat az elhagyott kastélyban. Az újság olvasás egyetlen szenvedélye.

A lapokból tudja meg, hogy Cséplő István, a kiváló festőművész, holnap érkezik haza. Szülővárosa küldöttségileg fogadja a pályaudvaron, a polgármesterrel élén. — És Ákos annyira megőrül ennek a hírnök, mintha legkedvesebb kebelbarátját várná.

Első dolga felkeresni a polgármestert, ki nagy örömmel fogadja Kelemen ajánlatát, hogy kastélyát a város illustris vendégének rendelkezésére bocsájtja. — Dizmagyarba öltözve hajt ki a négyes lovatán az érkező elé.

Cséplő Pista karriért csinált. Valami gazdag mágánás fedozte fel tehetségét. Macenása költségén ment ki Münchenbe, Párisba.

A hír szárnyai hamar felkapták nevét, elhozták hazáig, és mi büszkéek voltunk nagy fiúnkra a külföld előtt.

Hosszú éveket töltött odakinnt, mint a világfőváros elkényeztetett kedvence. És most haza jön, felkeresni ifjúkori otthonát, meglátogatni azt a kis, szűkvilágot, ahol gyermekéveit élte.

A pályaudvart fellobogózták. A Perron tele van kíváncsi emberekkel, és kendőt lobogtatva, kalapemelve fogadják a vonatot.

A polgármester nagyszabású beszédet tart, és az ünnepektől angyali türelemmel hallgatja véges-végig.

Aztán egy diszmagyarba öltözött, öröteljes szál férfi áll elő.

„Hozott Isten, Pista!“

„Ákos? te vagy?“

És karofogva mennek ki, és egy kocsi szállnak.

Amint végighajtatnak a városban, Kelemen csak alig fogadja ismerősei köszönését: olyan büszke rá, hogy a híres emberrel egy kocsiin ülhet, és vendégül láthatja.

Cséplő Pista néhány nap múlva elbúcsúzik szeretreméltó házigazdájától. El kell mennie, bármennyire szeretné: nem maradhat tovább!

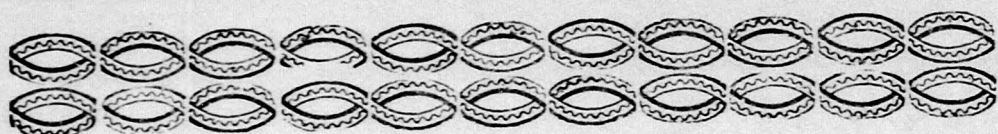
És Kelemen Ákos tovább folytatja remete-életét.

De ha valaki szóba áll vele, nincs eset rá, hogy az ő kedves barátját, a kiváló művészt, aki a minap vendége volt, fel ne emlegetné.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

S Z I K E S A N T A L.

Társ-szerkesztő: MIHÁLFY JÓZSEF.

Cseresznye- és meggyfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: cseresznyéből 80,000 drb, meggyből 50,000 drb.

Cseresznyefa-csemeték árai: a 160—200—240 centiméter magas hajtással bíró, gazdag gyökerű, életerős, 1—2 éves csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krig.
Meggy-csemeték árai: az 1—2—3—4 éves, gazdag gyökerű, igen szép fejlődésű, életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 50 krig.

Nagybani ára	100 drb.	40 kros csemete 1 vagy több fajban	38 frt	100-an kint
	250 " 40 "	" 1 " " " "	36 "	
	500 " 40 "	" 1 " " " "	34 "	
	1000 " 40 "	" 1 " " " "	32 "	
	1000 " 10 "	" 1 " " " "	30 "	

A 4—5 éves, igen erős meggyfa-csemeték 100-a 48 frt, 250 drb vételénél 45 frt 500 drb vételénél 44 frt.

Igen nagy készlet van a következő cseresznye-fajokból: Germersdorfi nagy, Nagy fekete ropogós, Korai májusi cseresznye, Badosonyi óriás, Ferencz császár ropogósa, Dönnisen sárga ropogósa, Hedelfingeni óriás, Dr. Entz feketéje, Schneider kései ropogósa, Coburgi korai fekete, Clocker óriása, Büttner kései ropogósa, Mezel ropogósa, Rennerchen ropogósa, Heintze korai cseresznyéje, Korponai fekete ropogós, Mückebergi nagy, Disznódi fűszeres, Jaboulay ropogósa, Hollandi hercegnő, Kanizsai fekete, Esperen ropogósa stb. stb.

Igen nagy készlet van a következő meggy-fajokból: Körösi meggy (Spanyol meggy), Spanyol meggy piros, Pándi meggy, Korai Hortensia, Hortensia királynő Eugenia, Válya érő, Oigniesi apátnő, stb. stb.

A fenti cseresznye és meggyfajokon kívül adatk ki körte, alma, szilva, őszi és kajszinbarack, lasponya, birs- és eperfa ojtványok ugy gazdasági mint törpére nevelt 1—2—3—4 éves példányokban, még pedig gazdag fajválaszték mellett. A csemeték tisztán homok talajon neveltek s ezért gazdag gyökerzet s biztos fogamzási képességgel bírnak, ezen felül hiteles fajták, edzett természetűek, egészségesek hosszú életűek és igen ocsók is. Adatik ki fentiekon kívül 2—3—4 éves vadoncz is, körtéből almából, doucinból, paradicsom-alma, birs, besztercei szilva, duránczi szilva, Prunus Myrobolana, Saint Joulie, kökény, mandula, sárga barack, cseresznye, fekete meggy, sajmeggy és eperből, melynek árai erősség (vastagság szerint) 1000 kint 584 frtről 19.80 frtra emelkedtek.

Az Ungváry László-féle czeplédi

gyümölcsfa-iskola ma már 140 hold területű Van benne 1,100,000 nemes és 15,000,000 vadoncz csemete s így az ma már, mint tisztán gyümölcsfa-iskola a föld kerekégén található ilyenmü telepek közt az első helyen áll. Egyébként is nagyothaladt az Ungváry László-féle czeg egy év alatt azáltal, hogy a telepet (száraz időre való százmítással) ártézi kuttal látta el; nemkülönben a sok eső illetve csapadékos időre való százmítással vízlevezető árkokat létesít. [Ezen munkálatok tavaszig miud befejeztetnek]. Kiültet ez év őszén és a következő év tavaszán 4000 drb anyafát. Tényleg megkezdte a díszbokrak és díszfák, valamint a rózsatenyésztést is. Boldogult Berezszi Máténak ugy a mező kovácházi. valamint kunágotai kísérleti telepe a czeg tulajdonába ment át. A czeg mint életképes vállalat, Kecskeméten is létesít egy nagyobb szabású, 449 holdas gyümölcsfa-iskolát. Stb., Stb.

!!Tessék árjegyzéket kérni!!

2589 tkv.
1896

Hirdetmény.

Alólírott tkvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy az orosházi takarékpénztárnak Jordán B Sándor öcsödi lakos elleni 210 frt és járulékaiból álló követelése kielégítése végett az öcsödi 2191 sztkvben A I 1—5 rsz felvett $\frac{1847}{a-1}$, $\frac{1847}{b}$, 1845, $\frac{1847}{a-2}$ és 1846 hrsz ingatlanak B. 1. rsza. Jordán Sándor nevéen álló hanyada 177 frt 50 kr. kikiáltási árban nyilvános árverésen eladatni rendeltetvén, arra határidőül 1896. évi december hó 31 napjának d. e. 10 órája Öcsöd község házában kitűzetett, mely határnapon az érintett ingatlan becsáron alól is eladatik.

Kikiáltási ár a becsár, bánatpénz a becsár 10%, a vételár $\frac{1}{3}$ része, az árverés napjától számítandó 20 nap, a második $\frac{1}{3}$ ugyanazon naptól számított 30 nap és a harmadik $\frac{1}{3}$ része, amelybe a bánatpénz is betudatik, 45 nap alatt fizetendő 5% kamatokkal.

Vevő az ingatlannak 1897. október 1-én lép birtokába. A többi feltételek alólírt tkvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Öcsöd község házában is megtekinthetők.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Szarvason, 1896, október 23.

MÉSZÁROS,

kir. járásbiró.

Eladó.

A néhai Paál Józsefné úrnó hagyatékát képező 1281 számú ház közel a piacchoz.

22 hold szántó föld új épülettel, a berényi út melletti ugarokon. Ertekezni lehet Dr. Szlovák Pálnál.

Nádházi János, koporsó és temetkezési intézete Szarvason.

H I R D E T M É N Y.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség figyelmét magnagyobbított

é r e z - é s f a k o p o r s ó

raktáromra felhívni, melyet ezuttal temetkezési vállalattá alakítottam át. Elvállalom a legegyszerűbb és legdiszesebb temetések rendezését a legjutányosabb árban. Raktáron tartok temetésekhez koszorúkat is. — A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Nádházi János,

é r e z - é s f a k o p o r s ó r a k t á r o s
SZARVASON.

Az üzlet a Molnár-féle iskolával van szemben.